

Alkohola aprite 2013.gada 9 mēnešos

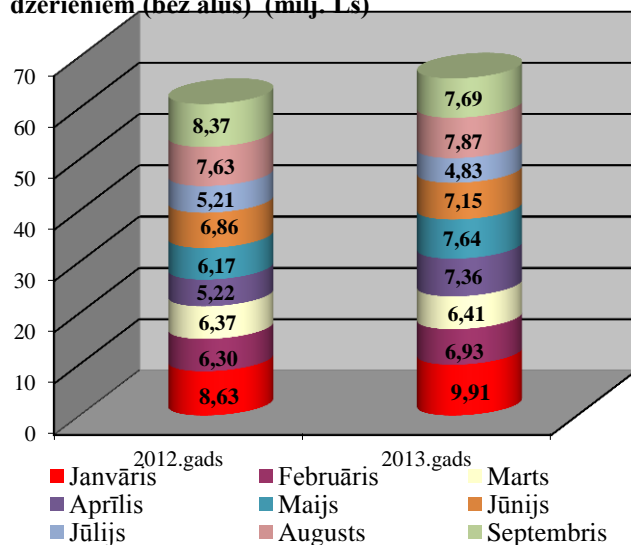
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem

2013.gada deviņos mēnešos **akcīzes nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem** (neieskaitot alu) **iekasēts Ls 65,8 milj.** apmērā, kas ir par 5,01 milj. jeb 8% vairāk kā pērnā gada attiecīgajā periodā, ko ietekmēja kopējais patēriņam nodoto legālo alkoholisko dzērienu apjomu palielinājums salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

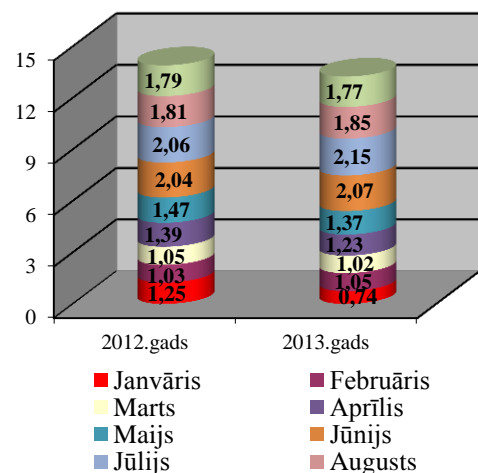
Savukārt **par alu** 2013.gada deviņos mēnešos **iekasēti Ls 13,24 milj.**, kas ir par Ls 0,66 milj. mazāk kā pērn deviņos mēnešos.

1.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskiem dzērieniem (bez alus) (milj. Ls)

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alu (milj. Ls)

2. Alkoholisko dzērienu apritē iesaistīto komersantu loks

2013.gada septembra beigās:

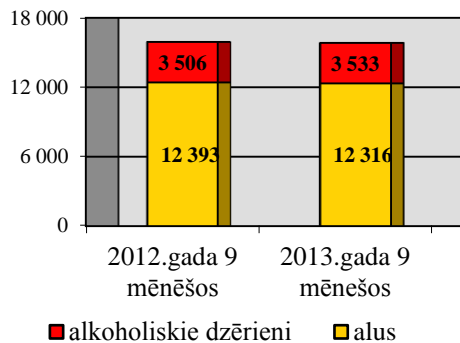
- 151 komersantiem bija 170 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, no tiem 38 komersantiem ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem – mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, kuri ražo vīnu, raudzētos dzērienus vai pārējos alkoholiskos dzērienus no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto limitu ietvaros;
- licences reģistrēta nosūtītāja darbībai ir spēkā 49 komersantam;
- 4 komersantiem bija spēkā licences reģistrēta saņēmēja darbībai;
- 234 komersantiem bija spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 4529 komersantiem - licences alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai un 188 licences alus mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni

Alkoholisko dzērienu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, un to struktūra, ņemot vērā piemērojamās akcīzes nodokļa likmes, ir vieni no būtiskākajiem rādītājiem, kas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā.

2. attēls

Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni (tūkst. dal)

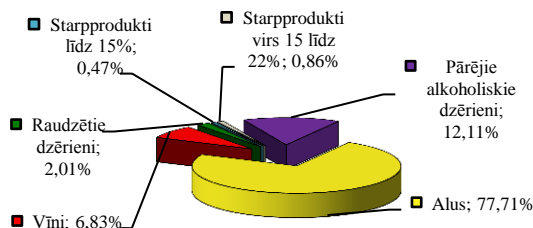
2013.gada deviņos mēnešos

patēriņam Latvijā nodoti 3533 tūkst. dekalitri (turpmāk – dal) alkoholisko dzērienu, kas ir **par nepilnu 1% vairāk nekā** 2012.gada attiecīgā periodā. Vērtējot pēc absolūtā alkohola satura dzērienos, patēriņam nodoto apjomu kāpums ir par 2% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kas liecina par vidējā stipruma pieaugumu Latvijā legāli tirgotajā alkoholā.

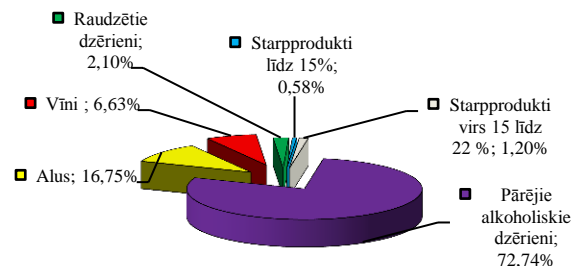
Alus 2013.gada deviņos mēnešos patēriņam Latvijā nodots 12316 tūkst. dal apjomā, kas ir aptuveni pērna gada līmeni – neliels samazinājums par **nepilnu 1%**.

3.attēls

Kopējā alkoholisko dzērienu struktūra (% no patēriņa Latvijā nodotā) 2013.gada 9 mēnešos

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūra (% no Ls) 2013.gada 9 mēnešos

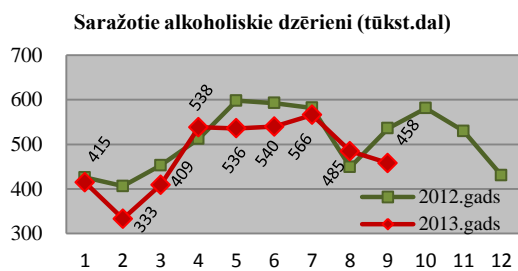
Kopējā patēriņam Latvijā nodoto **alkoholisko dzērienu struktūrā** 2013.gada deviņos mēnešos vislielāko īpatsvaru sastāda alus (78%), taču salīdzinoši zemās akcīzes likmes dēļ kopējos akcīzes nodokļa ieņēmumos par alkoholiskajiem dzērieniem tas sastāda tikai nepilnus 17%. Degvīna un pārējo „spirtoto” (2.attēlā - pārējo alkoholisko dzērienu) īpatsvars kopējā alkohola patēriņa struktūrā aizņem 12%, taču būtiski augstākās nodokļa likmes dēļ akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā šī grupa nosaka dominējošo lomu – 73%.

Detalizētu sadalījumu pa alkoholisko dzērienu veidiem un to izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējā gada deviņiem mēnešiem skatīt *4.pielikuma 1.tabulā*.

Informāciju par lielākajiem komersantiem alkohola aprītes jomā šī gada deviņos mēnešos skatīt *7.pielikumā*, savukārt Latvijas patērētāju vidū populārāko alkoholisko dzērienu nosaukumus – *8. pielikumā*.

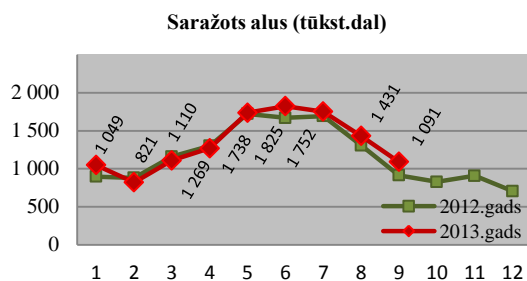
4. Alkoholisko dzērienu ražošana

4.attēls

nosacījumiem, 2013. gada deviņos mēnešos saražojusi 4,4 tūkst. dal alkoholiskos dzērienus, no šī apjoma 97% sastāda raudzēto dzērienu grupas dzērieni.

5.attēls

komersantiem ir piešķirts patstāvīgās mazās alus darītavas statuss. No kopējā Latvijā 2013.gada deviņos mēnešos saražotā alus apjoma mazajās alus darītavās (tādējādi saņemot akcīzes nodokļa atvieglojumu 50% apmērā) saražoti 13% (1569 tūkst. dal) no kopējā Latvijā ražotā alus daudzuma.

5. Importēto/ievesto alkoholisko dzērienu ievēšana Latvijā

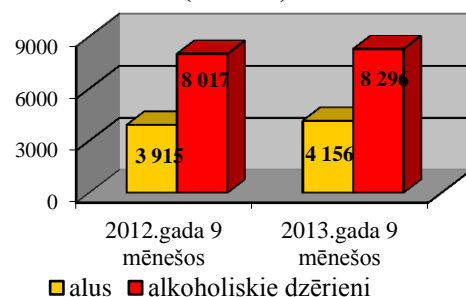
Akcīzes preču noliktavās ievesto, tai skaitā importēto, preču apjomu izmaiņas tiešā veidā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus, jo tie lielākoties tiek pārvietoti un uzglabāti atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, izmantojot akcīzes preču noliktavas, kā arī liela daļa dzērienu atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā tiek pārvietoti uz citām ES dalībvalstīm vai eksportēti.

2013.gada deviņos mēnešos Latvijā importēti/ievesti 8296 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 4% vairāk** nekā 2012.gada attiecīgajā periodā. Gandrīz puse (47%) no Latvijā ievestā alkohola ir vīni, savukārt otra puse (46%) ir pārējie alkoholiskie dzērieni (skat. 4.pielikuma 1.tabulu).

Alus **2013.gada deviņos mēnešos** Latvijā kopumā importēts/ievests 4156 tūkst. dal apjomā, kas ir **par 6% vairāk** kā 2012.gada deviņos mēnešos (skat. 5.pielikuma 1.tabulu). Lielākā daļa – 3039 tūkst. dal jeb 73% alus tiek ievesta no kaimiņvalstīm – Lietuvas un Igaunijas.

6.attēls

Latvijā ievestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

6. Alkoholisko dzērienu nosūtīšana uz ES dalībvalstīm un eksportam

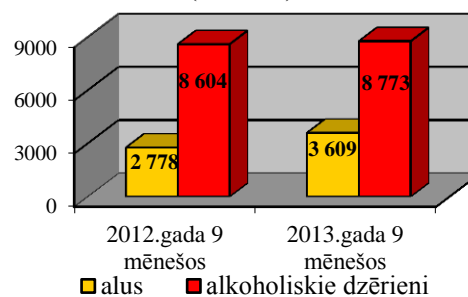
7. attēls

Kopumā **2013.gada deviņos mēnešos** no Latvijas izvesti 8773 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir par 2% vairāk kā 2012.gada attiecīgajā periodā (skat. *4.pielikuma 2.tabulu*). No tiem 84% eksportēti, galvenokārt uz Krieviju un ASV, uz citām ES dalībvalstīm nosūtīti 16%, no tā lielākais apjoms nosūtīts uz Igauniju un Lietuvu.

Uz trešajām valstīm izvestajā produkcijā pēc apjomiem dominē pārējie alkoholiskie dzērieni un vīni, savukārt uz Eiropas valstīm tiek vesti galvenokārt pārējie alkoholiskie dzērieni un raudzētie dzērieni. Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar 2012. gada deviņiem mēnešiem raudzēto dzērienu izvestais apjoms uz Eiropas valstīm samazinājies par 356 tūkst.dal jeb 45%.

Alus **2013.gada deviņos mēnešos** no Latvijas izvests 3609 tūkst. dal apjomā, un salīdzinot ar 2012.gada deviņiem mēnešiem, šis apjoms palielinājies par 830 tūkst. dal jeb 30%. Alus no Latvijas pārsvarā tiek izvests uz ES dalībvalstīm, pie tam, 88% no kopējā šogad izvestā alus apjoma izvesti uz Igauniju un Lietuvu.

No Latvijas izvestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

7. Spirta aprite

Latvijā spirta aprite tiek stingri reglamentēta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kas paredz arī ierobežotu spirta apritē iesaistīto personu loku. Etilspirta ražošanu 2013.gada deviņos mēnešos veikuši trīs komersanti, savukārt etilspirta ievešanu no citām valstīm 2013.gada deviņos mēnešos veikuši četri komersanti – alkoholisko dzērienu ražotāji.

Faktiski visa spirta aprite Latvijā notiek atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tādēļ akcīzes nodokļa ieņēmumus tiešā veidā tā neietekmē. Detalizētus spirta aprites rādītājus skatīt *3.un 6. pielikumā*.

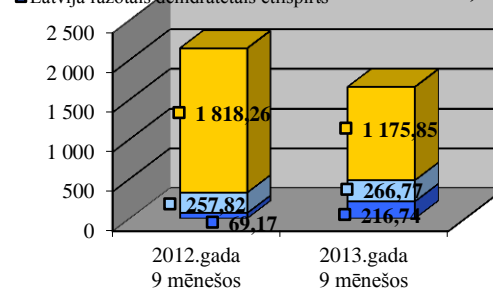
8.attēls

2013.gada deviņos mēnešos Latvijā kopumā saražots etilspirts 484 tūkst. dekalitru absolūtā alkohola (dal a/a) apjomā, kas ir par 157 tūkst. dal a/a jeb **48% vairāk** kā 2012.gada attiecīgajā periodā. Izmaiņu pamatā ir dehidratētā spirta ražošanas apjomu straujais kāpums, šogad saražots vairāk kā trīs reizes lielāks dehidratētā spirta apjoms kā 2012.gada attiecīgajā periodā.

Šogad samazinājies Latvijā ievestā un importētā spirta apjoms – **2013.gada deviņos mēnešos** Latvijā tika ievesti 1176 tūkst. dal a/a etilspirta, kas ir **par 35% mazāk** salīdzinot ar 2012.gada datiem. Etilspirts šogad Latvijā ievests no Krievijas un vairākām ES valstīm.

No kopējā 2013.gada deviņos mēnešos valstī pieejamā etilspirta apjoma – 1774 tūkst. dal a/a (krājumi gada sākumā + saražots + ievests Latvijā):

Latvijā apritē esošā etilspirta izcelsme (tūkst. dal a/a)

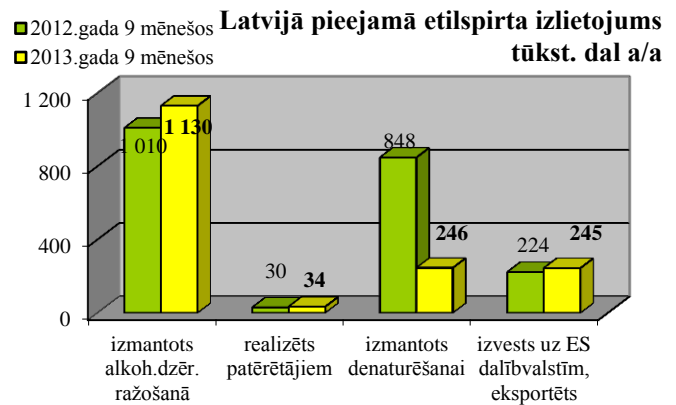

- **64%** izmatoti alkoholisko dzērienu ražošanā un šis apjoms ir par 12% palielinājies (ņemot vērā alkoholisko dzērienu ražošanā izmantoto citu, spirtu saturošo, izejvielu apjomu samazinājumu), salīdzinot ar pērnā gada deviņu mēnešu rādītāju;

- **14%** etilspirta izvesti uz no Latvijas, un to apjoms salīdzinot ar 2012.gada attiecīgo periodu ir pieaudzis par 9%;

- **14%** izmantoti denaturēšanā, un šis apjoms salīdzinot ar 2012.gada deviņiem mēnešiem samazinājies par 71%. Gandrīz viss (95%) 2013.gada deviņos mēnešos saražotais denaturētā spirta apjoms ir daļēji denaturētais spirts (ar 4% benzīna piedevu), kas tiek izvests uz kaimiņvalstīm;

- citiem spirta patērētājiem nodotais etilspirta apjoms salīdzinot ar 2012.gada deviņu mēnešu rādītāju ir palielinājies par 13%, taču tie ir salīdzinoši nelieli apjomi, kas kopējā izlietojumā sastāda **2%**.

Karlovska 67016876

Anālītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.